

LXIII OLIMPIADA FIZYCZNA

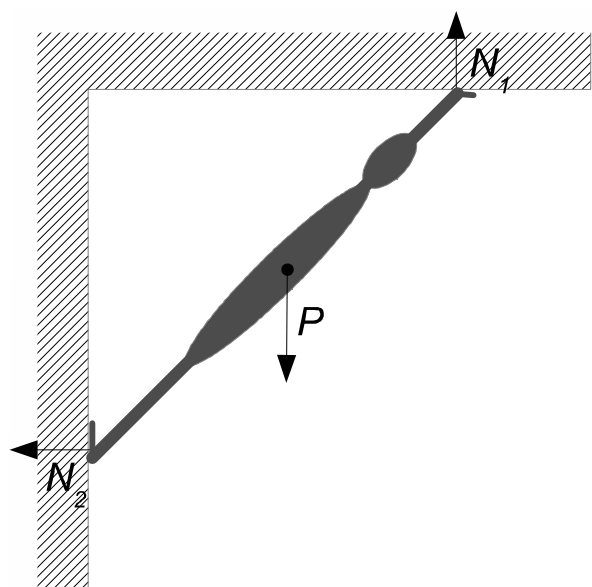
ZAWODY II STOPNIA

CZEŚĆ TEORETYCZNA

Za każde zadanie można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Zadanie 1.

Pewien akrobata potrafi utrzymać się dotykając rękoma sufitu, a nogami ściany, przy czym kąt, jaki tworzy on z pionem, wynosi 45° . Współczynniki tarcia rąk o sufit oraz nóg o ścianę są sobie równe i wynoszą μ . Wyznacz minimalną siłę N_2 , z jaką akrobata musi naciskać na ścianę (składową prostopadłą do ściany), oraz odpowiadającą jej siłę N_1 , z jaką musi on naciskać na sufit (składową prostopadłą do sufitu).

Rys. 1. : Schematyczny rysunek akrobata utrzymującego się między ścianą a sufitem.

Sufit jest poziomy, a ściana – pionowa. Akrobata nie jest zgięty, jego ciężar wynosi P , a środek masy znajduje się dokładnie w połowie odległości między dłońmi a stopami.

Zadanie 2.

Solenoid bez rdzenia ma N zwojów drutu o zerowym oporze nawiniętych na powierzchnię walcową o promieniu r i wysokości l , przy czym $\frac{l}{N} \ll r \ll l$. Końce drutu są zwarte, a w chwili początkowej natężenie prądu w obwodzie było równe I . Rozważ wymienione poniżej, niezależne od siebie sytuacje. W punktach 1 i 2 przyjmij, że drut jest wiotki.

1. Jednakowo na całej długości spłaszczone solenoid (zdeformowano jego przekrój), tak że powierzchnia przekroju zmalała dwukrotnie.

a) Oblicz końcowe natężenie prądu w obwodzie.

b) Oblicz pracę mechaniczną wykonaną podczas tego spłaszczenia solenoidu.

2. Solenoid równomiernie rozciągnięto do długości $2l$ (przy czym obowiązuje warunek $\frac{2l}{N} \ll r$).

a) Oblicz końcowe natężenie prądu w obwodzie.

b) Oblicz pracę mechaniczną wykonaną podczas tego rozciągania.

3. Przyjmijmy, że rozważany solenoid jest sprężyną o stałej sprężystości k . Wyznacz długość swobodną l_0 tej sprężyny wiedząc, że gdy płynie przez nią prąd o natężeniu I i nie działają żadne siły zewnętrzne, to ma ona długość l . Przyjmij, że gęstość zwojów przy ściskaniu i rozciąganiu pozostaje jednorodna.

Zadanie 3.

Stwierdzono, że temperatura wyłączzonego czajnika elektrycznego, wypełnionego pewną ustaloną ilością wody, zmienia się w czasie zgodnie ze wzorem:

$$T(t) = (T_P - T_O) e^{-\alpha t} + T_O,$$

gdzie T_P jest temperaturą w chwili $t = 0$, T_O – temperaturą otoczenia, α – stałą, natomiast e – podstawą logarytmów naturalnych ($e \approx 2,718$).

Gdy włączono czajnik, okazało się, że energia elektryczna potrzebna do osiągnięcia przez czajnik temperatury T_K począwszy od temperatury otoczenia T_O wynosiła E_1 . Moc grzałki w tym przypadku wynosiła P_1 .

W wyniku zmiany napięcia zasilającego moc grzałki spadła do P_2 . Ile wynosi w tej sytuacji energia elektryczna potrzebna do osiągnięcia przez czajnik temperatury T_K począwszy od temperatury otoczenia T_O ?

Podaj wyniki liczbowe dla $T_O = 20^\circ\text{C}$, $T_K = 100^\circ\text{C}$, $P_1 = 500\text{ W}$, $E_1 = 250000\text{ J}$, $\alpha = 0,001\text{ 1/s}$, oraz dwóch wartości P_2 : a) $P_2 = 300\text{ W}$, b) $P_2 = 200\text{ W}$.

Przyjmij, że pojemność cieplna czajnika z wodą, czyli ilość ciepła niezbędna do zmiany jego temperatury o jeden stopień, jest stała, a w danej chwili każda część czajnika oraz woda mają taką samą temperaturę. Grzałka jest umieszczona wewnątrz czajnika tak, że cała dostarczona do niej energia jest przekazywana czajnikowi i wodzie. Ilość wody w czajniku jest taka sama we wszystkich rozważanych sytuacjach.

Uwaga: dla małych x

$$e^x \approx 1 + x.$$